

Uchwała Nr 127/VI/2020
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach
z dnia 25 lutego 2020 r.

w sprawie uchwały Nr XIX/242/2020 Rady Miejskiej w Czeladzi z dnia 29 stycznia 2020 r.
w sprawie ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Na podstawie art. 11 ust.1 pkt 5 oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach u c h w a l a**, co następuje:

§ 1.

Stwierdza się **nieważność** uchwały Nr XIX/242/2020 Rady Miejskiej w Czeladzi z dnia 29 stycznia 2020 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi **w części** obejmującej **§ 2 ust. 1** w zakresie słów „lub ust.2” - z powodu istotnego naruszenia art. 6ka ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 z późn. zm.), polegającego na ustaleniu metody obliczania miesięcznej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości zamieszkałych jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XIX/242/2020 Rady Miejskiej w Czeladzi z dnia 29 stycznia 2020 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 31 stycznia 2020 roku.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych ww. uchwała podlega nadzorowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach.

W dniu 17 lutego 2020 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach uchwałą Nr 114/V/2020 wszczęło postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności ww. uchwały. Badanie nadzorcze przeprowadzono na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 25 lutego 2020 r.

O terminie posiedzenia Kolegium powiadomiono organy Miasta, z pouczeniem że posiedzeniu ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art. 18 ust. 3 powołanej na wstępie ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych. W posiedzeniu Kolegium Izby uczestniczyli przedstawiciele Miasta.

Prowadząc postępowanie nadzorcze Kolegium stwierdziło w niej istotne naruszenie prawa, określone w § 1 niniejszej uchwały, które stanowiło podstawę do stwierdzenia nieważności badanej uchwały w części. Podstawą rozstrzygnięcia był opisany poniżej stan faktyczny i prawny.

W przedmiotowej uchwale Rada Miejska w Czeladzi, działając na podstawie art. 6k ust. 1 pkt 1, ust. 2 i 2a pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019r., poz. 2010 z późn. zm.) ustaliła wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy.

W § 1 ust. 1 i 2 nadzorowanej uchwały postanowiono:

„§ 1. 1. Ustala się stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy w wysokości 24,00 zł (słownie: dwadzieścia cztery złote) miesięcznie na osobę.

2. Określa się podwyższoną miesięczną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, w wysokości 48 zł (słownie: czterdzieści osiem złotych) miesięcznie na osobę, stanowiącą dwukrotność opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.”

Następnie w § 2 ww. uchwały zawarto następujące postanowienia regulujące sposób obliczania wysokości opłaty:

„§ 2. 1. Miesięczna opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości zamieszkałych stanowić będzie iloczyn sumy mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość i stawki opłaty określonej w § 1 ust. 1 lub ust. 2.

2. Ilość osób zamieszkujących daną nieruchomość ustalana będzie na podstawie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, przyjętej odrębną uchwałą.”

W kolejnych postanowieniach uchwały sformułowano przepisy końcowe (§§ 4-6): przepis uchylający oraz przepis regulujący jej wejście w życie, w następującym brzmieniu:

„§ 4. Traci moc uchwała Nr IX/151/2015 Rady Miejskiej w Czeladzi z dnia 27 kwietnia 2015 r. w sprawie: ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

§ 5. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego oraz podaniu do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Czeladź.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 marca 2020 r.”

Na wstępie należy wskazać, iż w dniu 6 września 2019 r. weszła w życie ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1579). Zgodnie z art. 9 ust. 1 ww. ustawy zmieniającej, rada gminy jest obowiązana dostosować uchwały wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, do przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Analiza nadzorowanej uchwały wskazuje, iż Rada Miejska w Czeladzi przyjęła ją jako uchwałę dostosowującą do przepisów znowelizowanych ww. ustawą, spełniając tym samym obowiązek wynikający z jej art. 9 ust. 1. Mając na uwadze, iż badana uchwała została podjęta w dniu 29 stycznia 2020 r., a jej wejście w życie określono na dzień 1 marca 2020 r., Kolegium Izby, badając jej zgodność z prawem, wzięło pod uwagę przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, obowiązujące od dnia 6 września 2019 r.

Po przeprowadzeniu badania nadzorczego ww. uchwały Kolegium Izby stwierdziło, że jest ona obciążona wadą o charakterze istotnego naruszenia art. 6ka ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Przepis ten w ust. 1 stanowi, że „w przypadku niedopełnienia przez właściciela nieruchomości obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych, podmiot odbierający odpady komunalne przyjmuje je jako niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne i powiadamia o tym wójta, burmistrza lub prezydenta miasta oraz właściciela nieruchomości.” Następnie w ust. 2 i 3 art. 6ka ww. ustawy ustawodawca określił decyzyjny tryb określania wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku nieruchomości, w których nie dopełniono obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Zgodnie z art. 6ka ust. 2 ww. ustawy - wójt, burmistrz lub prezydent miasta na podstawie powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, wszczyna postępowanie w sprawie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Natomiast ust. 3 art. 6ka ww. ustawy stanowi, iż wójt, burmistrz lub prezydent miasta określa, w drodze decyzji, wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za miesiąc lub miesiące, a w przypadku nieruchomości, o których mowa w art. 6j ust. 3b, za rok, w których nie dopełniono obowiązku selektywnego

zbierania odpadów komunalnych, stosując wysokość stawki opłaty podwyższonej, o której mowa w art. 6k ust. 3.”

Badając przedmiotową uchwałę Kolegium Izby stwierdziło, że jej postanowienie § 2 ust. 1 stanowiące, iż *„miesięczna opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości zamieszkałych stanowić będzie iloczyn sumy mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość i stawki opłaty określonej w § 1 ust. 1 lub ust. 2”* narusza w sposób istotny wspomniany wyżej - określony w art. 6ka ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - decyzyjny tryb określania wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku nieruchomości, w których nie dopełniono obowiązku selektywnego zbierania odpadów komunalnych. W szczególności zaś istotne naruszenie prawa zachodzi poprzez odniesienie ustanowionego w ww. § 2 ust. 1 uchwały „tradycyjnego” sposobu ustalania wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi do opłaty podwyższonej określonej w § 1 ust. 2 uchwały. W związku z powyższym zawarte w § 2 ust. 1 słowa *„lub ust. 2”* należało wyeliminować z treści badanej uchwały w celu doprowadzenia jej zgodności z obowiązującym porządkiem prawnym.

Kolegium Izby wskazuje, iż zgodnie ze znowelizowanym art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, obowiązkiem właścicieli jest zbieranie w sposób selektywny powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych. Ponadto, należy także zauważyć, że przepisy art. 23 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2019 r., poz. 701 z późn. zm.) ustanawiają generalną zasadę w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi - czyli zasadę zbierania odpadów „w sposób selektywny”, a także ustanawiają zakaz zbierania poza miejscem wytwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Zgodnie z art. 6k ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, rada gminy określi stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, w wysokości nie niższej niż dwukrotna wysokość i nie wyższej niż czterokrotna wysokość stawki ustalonej przez radę gminy odpowiednio na podstawie art. 6k ust. 1 albo w art. 6j ust. 3b ustawy.

Rada Miejska w Czeladzi wypełniając obowiązek z art. 6k ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach prawidłowo określiła w § 1 ust. 1 badanej uchwały stawkę opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny. Jednakże w § 2 ust. 1 badanej uchwały nieprawidłowo do ww. opłaty podwyższonej przewidziała „tradycyjny” (oparty na zasadzie samoobliczenia) tryb ustalania miesięcznej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Powyższe znajduje także odzwierciedlenie w załączonym do badanej uchwały „Uzasadnieniu”, w którym stwierdzono: *„W przygotowanej uchwale, wysokość opłaty za*

gospodarowanie odpadami komunalnymi ustalono na: 24,00 zł/osobę/miesiąc oraz 48,00 zł/osobę/miesiąc jeżeli odpady nie są zbierane w sposób selektywny.”

Należy podkreślić, że ustalona przez Radę Miejską w Czeladzi podwyższona stawka za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli niewypełniających obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny będzie stosowana przez Burmistrza Miasta Czeladź przy określaniu w drodze decyzji wysokości opłaty w stwierdzonych w wyniku przeprowadzonego postępowania podatkowego przypadkach niedopełnienia obowiązku segregacji. Ponadto, należy także zauważyć, iż dopuszczanie gromadzenia odpadów w sposób nieselektywny jest sprzeczne z obowiązkiem nałożonym na właścicieli nieruchomości na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Biorąc powyższe pod uwagę, Kolegium Izby, po uprzednim wszczęciu postępowania, a także po wysłuchaniu wyjaśnień przedstawicieli Miasta Czeladź na posiedzeniu w dniu 25 lutego 2020 roku, postanowiło, jak w sentencji.

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w terminie trzydziestu dni od dnia jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Daniel Kołodziej